Uppsala kommun

Datum:
2026-09-15

Diarienummer:
GSN-2026-01559

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse

Handläggare:
Anna Nystedt

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Utformning av S:t Persgatan

Förslag till beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

1. **att** fastställa utformningen av S:t Persgatan enligt ärendets bilaga 1.

Ärendet

S:t Persgatan ska omvandlas till ett tryggt och funktionellt rörelsestråk för gång och cykel samt möjliggöra för trivsamma uteserveringar och mötesplatser längst sträckan. Stråket ska rustas upp med bättre belysning, tydligare rörelsestråk och platsbildningar samt en för platsen bättre anpassad vegetation. Detta ärende omfattar S:t Persgatan, sträckningen mellan Storgatan och Väderkvarnsgatan.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen.

Dialog har genomförts med boende och verksamma inom närområdet kring S:t Persgatan. Ärendet har samverkats med Uppsala Citysamverkan och berörda fastighetsägare.

Föredragning

S:t Persgatan är i huvudsak en gång- och cykelbana. Sträckan utgör ett viktigt cykelstråk och har entréer till bostäder, Kvarnengallerian och flera verksamheter samt uteserveringar. Gatan upplevs sliten, stökig och otrygg och är i behov av upprustning. Det finns behov av bättre belysning, tydligare platsbildningar och rörelsestråk samt en säkrare trafiksituation. Arbetsområdet omfattar S:t Persgatan, sträckningen mellan Storgatan och Väderkvarnsgatan inklusive Alva Myrdals plats, platsbildningen där Salagatan korsar S:t Persgatan.

Möbleringen, bland annat placeringen av cykelställ, behöver anpassas bättre till entréer och rörelsestråk. Även entréytorna till verksamheterna behöver förbättras för att skapa en mer funktionell och tydlig gatumiljö. Idag finns en oxelallé längs S:t Persgatan. Träden bedöms vara i dåligt skick, locka till sig stora mängder fåglar och bidra till att gatan upplevs mörk. I samband med ombyggnationen kommer en omläggning av Uppsala vattens ledningar att ske då de är i behov av att förnyas. Ledningsarbetena innebär att de befintliga träden behöver ersättas med nya.

Gestaltningen av S:t Persgatan tar sin utgångspunkt i visionen om ett grönt, tryggt och levande stadsrum med plats för både rörelse och vistelse. En centralt placerad cykelbana bildar gatans sammanhållande stråk och ramas in av färgstarka planteringar. Ett rikt och varierat växtmaterial skapar upplevelsevärden under hela året genom blomning, bladfärger och höstkaraktär.

Gångstråken längs husfasaderna varierar i bredd och vidgas på utvalda platser till mindre platsbildningar. Platsbildningarna ger utrymme för entréer, uteserveringar, möten och pauser i vardagen. Gångytorna har en karaktärsfull beläggning som delas in i återkommande segment och skapar en varierad rytm längs gatan. Vid varje segmentskifte förskjuts cykelbanan mjukt i sidled. Det bidrar till ett lugnare cykeltempo och en tryggare trafikmiljö.

Cykelparkeringar placeras nära entréer och viktiga målpunkter utan att hindra gång- och cykelstråken. Sittplatser placeras i attraktiva, trygga och skyddade lägen. Träd med ljusgenomsläppliga kronor skapar grönska och rumslighet utan att göra gatan mörk. Planteringar består av låga buskar och perenner med varierande former, färger och uttryck. Planteringsytor med låg växtlighet kompletteras med enstaka större solitärer. Planteringarna utformas som lätt nedsänkta regnbäddar dit regnvattnet leds för att fördröjas och renas.

Ytan utanför entrén till Kvarnen markeras med tegel i en varm ton likt Alva Myrdals plats, där S:t Persgatan korsar Salagatan. Runda sittbänkar med grönska i mitten ger möjlighet till vistelse på de öppna ytorna. Alva Myrdal uppmärksammas också med en skylt på platsen.

Markbeläggning, möbler, kulörsatta detaljer och växtlighet ska samverka till ett sammanhållet stadsrum med en tydlig identitet. Arbetet med att utveckla S:t Persgatan kommer ske i dialog med berörda näringsidkare.

Arbetet planeras att inledas efter årsskiftet.

Ekonomiska konsekvenser

Projektet har en avsatt budget på 12,3 miljoner kronor.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 15 september 2026
- Bilaga 1, Programhandling S:t Persgatan
- Bilaga 2, Presentation – Utformning av S:t Persgatan

Stadsbyggnadsförvaltningen

Anna Axelsson
Biträdande stadsbyggnadsdirektör

S:t Persgatan, Uppsala
Program

260915

Uppsala kommun

topia landskapsarkitekter

Introduktion

S:t Persgatan är i huvudsak en gång- och cykelgata centralt belägen i Uppsala. Sträckan utgör ett viktigt cykelstråk och har entréer till Kvarnengallerian, bostäder och verksamheter samt flera uteserveringar.

S:t Persgatan är i behov av upprustning. Gatan upplevs i dag som sliten, stökig och otrygg. Det finns behov av bättre belysning, tydligare platsbildningar och rörelsestråk samt en säkrare trafiksituation.

Möbleringen, bland annat placeringen av cykelställ, behöver anpassas bättre till entréer och rörelsestråk. Även entréytorna till verksamheterna behöver förbättras för att skapa en mer funktionell och tydlig gatumiljö.

I dag finns en oxelallé längs S:t Persgatan. Träden bedöms vara i dåligt skick, locka till sig stora mängder fåglar och bidra till att gatan upplevs som mörk.

Sträcka som förnyas

Arbetsområdet omfattar S:t Persgatan mellan Storgatan och Väderkvarnsgatan inklusive Alva Myrdals plats, platsen där S:t Persgatan korsar Salagatan.

Projektet omfattar även en upprustning av ledningarna i gatan, vilket innebär att de befintliga träden behöver tas ned. Oxelallén ska därefter ersättas med nya träd.

S:t Persgatan sedd från Storgatan

Arbetsområdet omfattar S:t Persgatan mellan Storgatan och Väderkvarnsgatan inklusive Alva Myrdals plats, platsen där S:t Persgatan korsar Salagatan.

Innehåll

3 Medborgardialog
4 Programplan
5 Gestaltning
6 Illustrationsplan
7 Perspektiv
8 Material, färger, växter
9 Möbler, Entré till Kvarnen
10 Belysning
11 Träd
12 Dagvatten
13 Kostnadsuppskattning

Medverkande:

Anna Nystedt, Uppsala kommun
Projektledare Uppsala kommun

Håkan Johnsson, Topia
Uppdragsledare LA

Kristina Eriksson, Topia
Handläggare LA

Albert Jonsson, Topia
Medverkande LA

Per Wahlbeck, Uppsala vatten
Projektledare Uppsala vatten

Anna Holmsten, Uppsala vatten
Biträdande projektledare Uppsala vatten

Anders Metzen, Structor
Uppdragsledare Gata

Henric Eriksson, Bjerking
Uppdragsledare belysning

Thomas Åhlström, Structor
Uppdragsledare VA

Alexander Riis, Structor
Handläggare VA/LSO

Malin Lund, Structor
Geoteknik

Karin Ripol, Structor
Bas-P

Rundvandring med fastighetsägare och boende kring S:t Persgatan

Inför projektet utfördes en medborgardialog i form av en rundvandring med fastighetsägare och boende på gatan. Nedan följer synpunkter som framkom vid rundvandring.

S:t Persgatan

- Gatan känns mörk på grund av täta trädkronor och dålig belysning.

- Fåglar (fågelbajs) och multnade löv gör att det ibland luktar illa.

- Det saknas platsbildningar och placeringen av exempelvis cykelställ gör att gatan känns stökig. Ett enhetligt uttryck efterfrågas.

- Cyklister och elsparkscyklister håller ofta hög hastighet vilket gör att gångtrafikanter känner sig otrygga.

- Korsningen Salagatan/S:t Persgatan upplevs otrygg.

- Ytan mellan Kvarnengallerian och Cykelfabriken fungerar dåligt. Cyklister har hög hastighet och cykelställ har en dålig placering där cyklister med parkerade cyklar drar ut sin cykel i cykelbanan när dom hämtar sin cykel.

- Ett träd är placerat precis framför trappan som leder till entrén till Kvarnen. Det blir väldigt trångt framför trappan.

- Häckar vid Kvarnengallerian har en dålig placering, de fyller ingen funktion men tar stor plats.

Salagatan

Salagatan ligger utanför denna programredovisning, men togs upp vid rundvandringen:

- Det behövs mer plats för uteservering.

- Det finns två vändplaner efter varandra på Salagatan, den ena borde tas bort.

- Det finns bilparkeringsplatser som inte borde finnas på Salagatan . En parkeringsplats för rörelsesvaga borde räcka.

- Önskemål finns om att göra Salagatan till ”sommargata”.

Generellt

Fastighetsägarna är öppna för förslag om vad som kan göras på fastigheterna, som exempelvis belysning på fasad.

Cykelparkeringar utanför Kvarnengallerian

Häckar utanför Kvarnengallerian

S.t Persgatans cykelbana

Deltagare på rundvandring:

Anna Nystedt, Projektledare
Stadsbyggnadsförvaltningen

Elisabet Jonsson, Stadsträdgårdmästare
Stadsbyggnadsförvaltningen

Elin Eriksson, Planarkitekt
Stadsbyggnadsförvaltningen

David Berg, Projektledare renhållning
Stadsbyggnadsförvaltningen

Smila Konu Berström, handläggare trafik och markupplåtelse

Maria Ile, Stadsrum

Håkan Ahlström, BRF Fröj

Reidar Andersson,
wwAllfem bostadsrätts- och ägandelägenheter

Sven Detterberg, Ekonomihuset

Peter Felt, Ekonomihuset

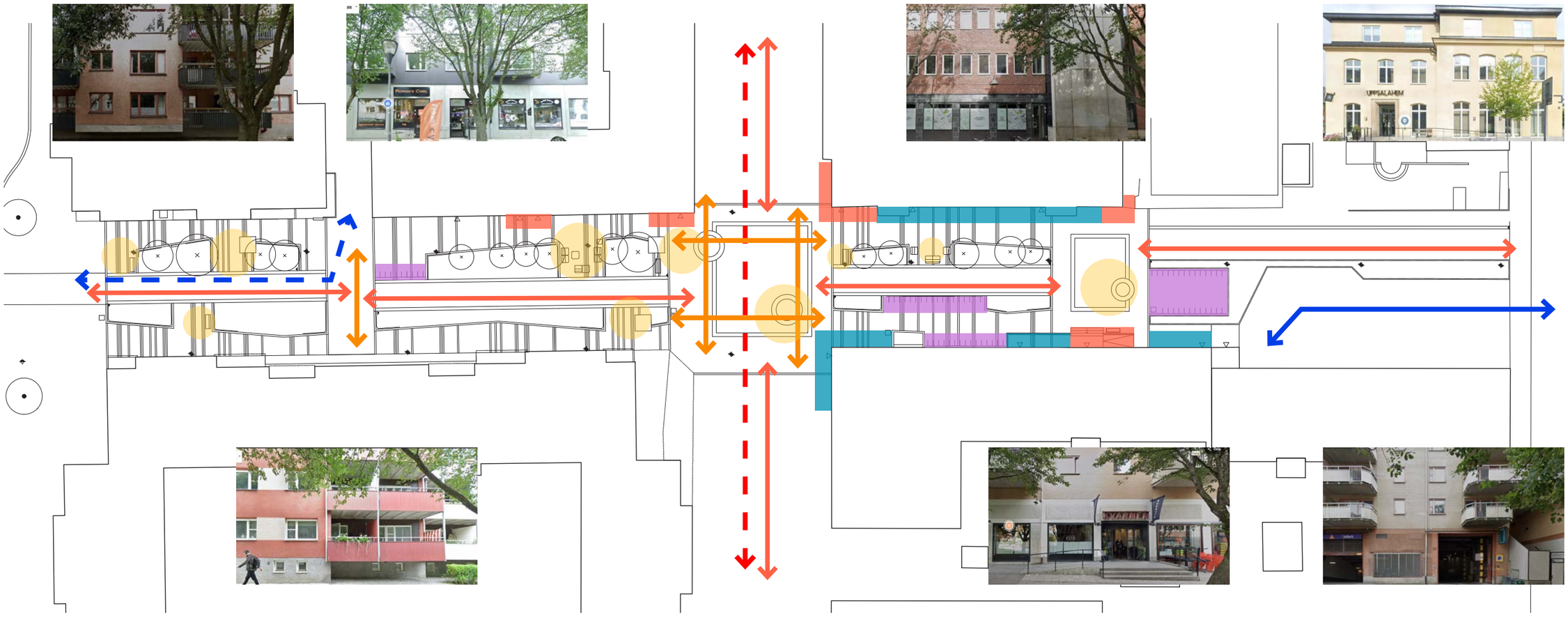
Carolina Lindberg, Bonnier fastigheter

Maria Josefsson, BRF Njord

Sandra Johansson, Bergsporten

Catharina Tahm, Bergsporten

Programplan

Utformning och gestatning

Gestaltningen av S:t Persgatan tar sin utgångspunkt i visionen om ett grönt, tryggt och levande stadsrum med plats för både rörelse och vistelse.

En centralt placerad cykelbana bildar gatans sammanhållande stråk och ramas in av färgstarka planteringar. Ett rikt och varierat växtmaterial skapar upplevelsevärden under hela året genom blomning, bladfärger och höstkaraktär.

Gångstråken längs husfasaderna varierar i bredd och vidgas på utvalda platser till mindre platsbildningar. Platsbildningarna ger utrymme för entréer, uteserveringar, möten och pauser i vardagen. Gångytorna har en karaktärsfull beläggning som delas in i återkommande segment och skapar en varierad rytm längs gatan. Vid varje segmentskifte förskjuts cykelbanan mjukt i sidled. Det bidrar till ett lugnare cykeltempo och en tryggare trafikmiljö.

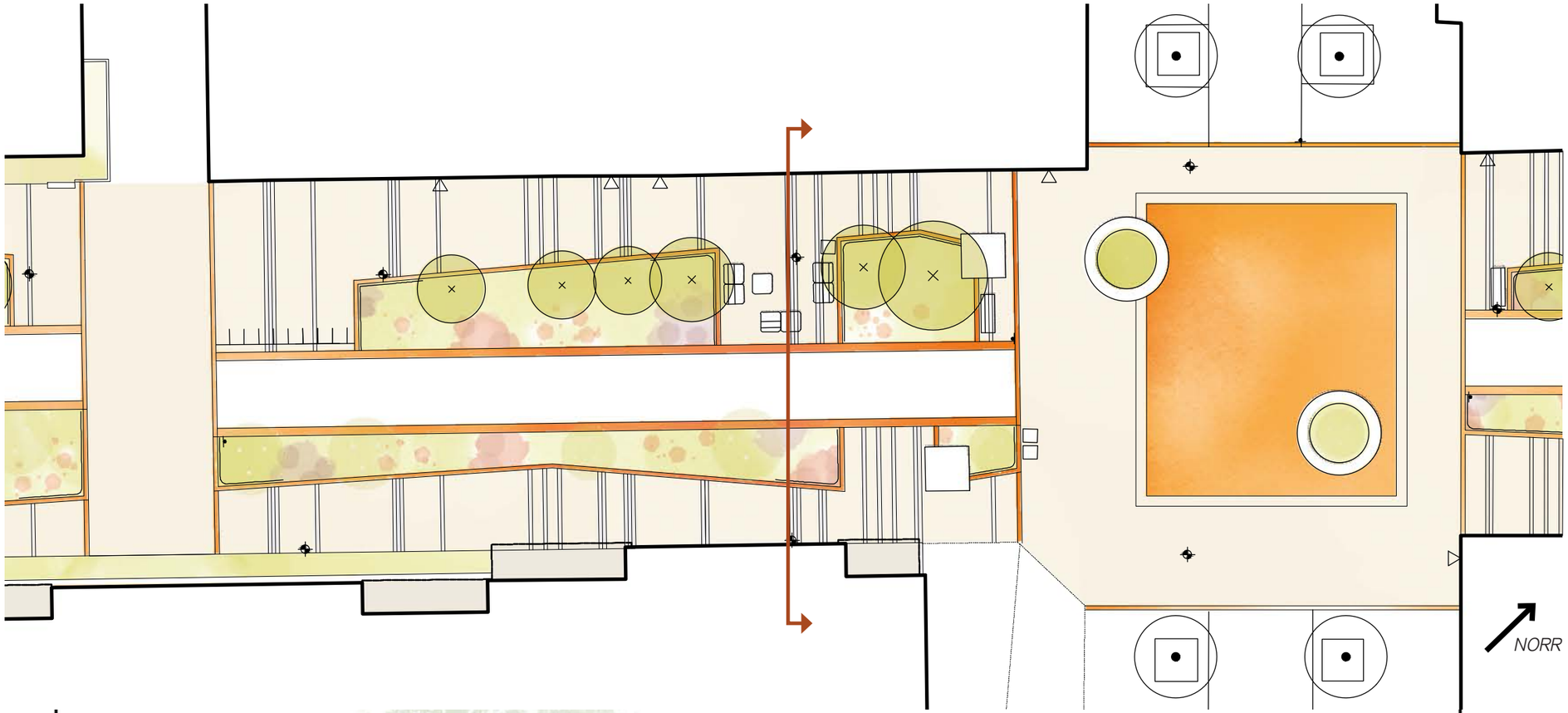
Cykelparkeringar placeras nära entréer och viktiga målpunkter utan att hindra gång- och cykelstråken. Sittplatser placeras i attraktiva, trygga och skyddade lägen.

Träd med ljusgenomsläppliga kronor skapar grönska och rumslighet utan att göra gatan mörk. Planteringar består av låga buskar och perenner med varierande former, färger och uttryck. Planteringsytor med låg växtlighet kompletteras med enstaka större solitärer. Planteringarna utformas som lätt nedsänkta regnbäddar dit regnvattnet leds för att fördröjas och renas.

Entrén till Kvarnen rustas upp och trappavsatsen breddas så att den även omfattar uteserveringen vid sidan om entrén.

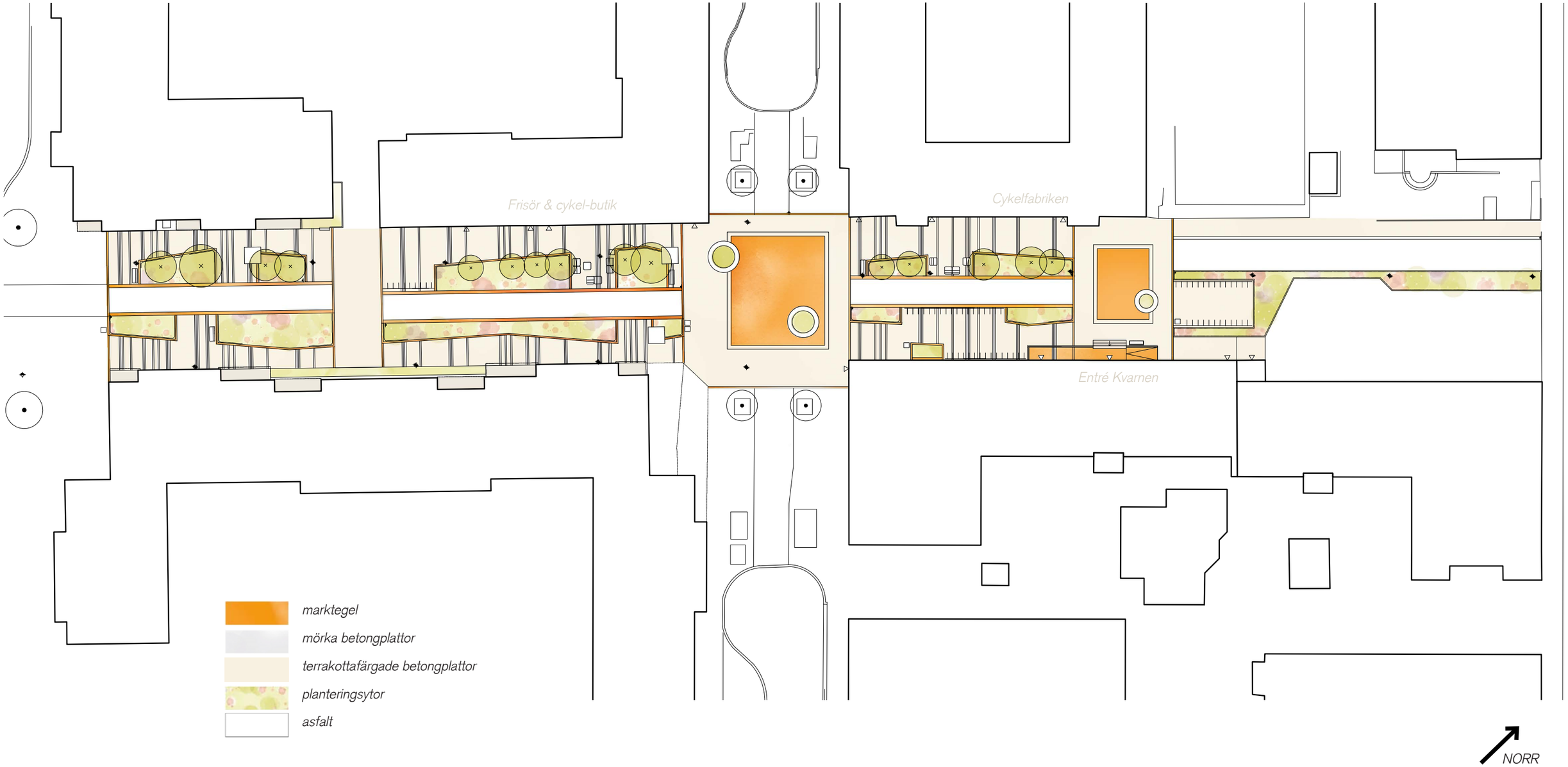
Ytan utanför entrén till Kvarnen markeras med tegel i en varm ton likt Alva Myrdals plats, där S:t Persgatan korsar Salagatan. Runda sittbänkar med grönska i mitten ger möjlighet till vistelse på de öppna ytorna. Alva Myrdal uppmärksammas också med en skylt på platsen.

Markbeläggning, möbler, kulörsatta detaljer och växtlighet samverkar till ett sammanhållet stadsrum med en tydlig identitet.

Illustrationsplan

S:t Persgatan sedd från Alva Myrdals plats mot sydväst.

Material, färger och växter

S:t Persgatan får en ljusare och mer öppen karaktär. De nya träden väljs med glesa, ljusgenomsläppliga kronor och kompletteras med förbättrad belysning.

Den nya utformningen tillför mer färg och variation till gaturummet. Växtmaterialet bidrar med blomning, bladfärger och höstkaraktär under olika delar av året.

Markmaterialen går i en varm färgskala och består av terrakottafärgade och mörkgrå betongplattor samt marktegel. Materialen samspelar med omgivande fasader och ger gatan en sammanhållen karaktär.

Räcken, möbler, cykelställ och annan utrustning utförs i en färgfamilj med tre kulörer: rödbrun och två jordnära gråtoner. Kulörerna har valts för att harmoniera med markmaterialen, växtligheten och de befintliga husfasaderna. Valet av kulör anpassas efter utrustningens funktion, placering och omfattning. Den rödbruna kulören används för utvalda detaljer som ska bidra till gatans identitet, medan de grå tonerna används för utrustning som ska vara mer nedtonad.

Exempel på växtmaterial:

Symphoricarpos 'Arvid', Dasiphora 'Red Ace', Physocarpus 'Diabolo', Spiraea betulifolia 'Tor', Chaenomeles 'Crimson and Gold', Hydrangea arborescens, Lonicera 'Anja', Weigela 'Black and White', Actaea 'Pink Spike' och Cornus alba. (visas på bilderna till höger).

Exempel på markmaterial:

marktegel, bränd gulmix och marksten i terra och antracit. (visas på bilderna till höger).

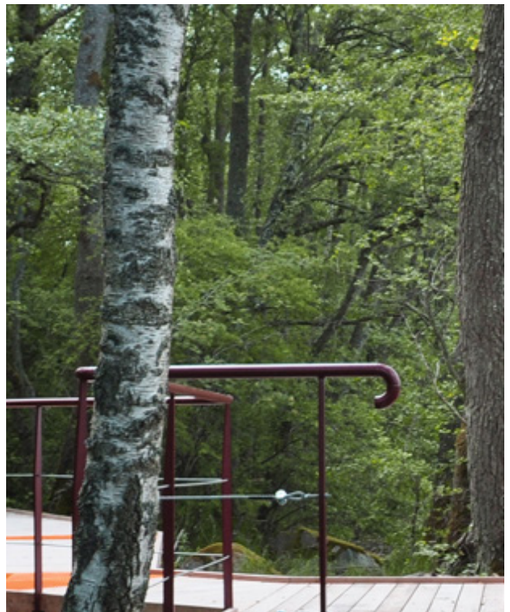

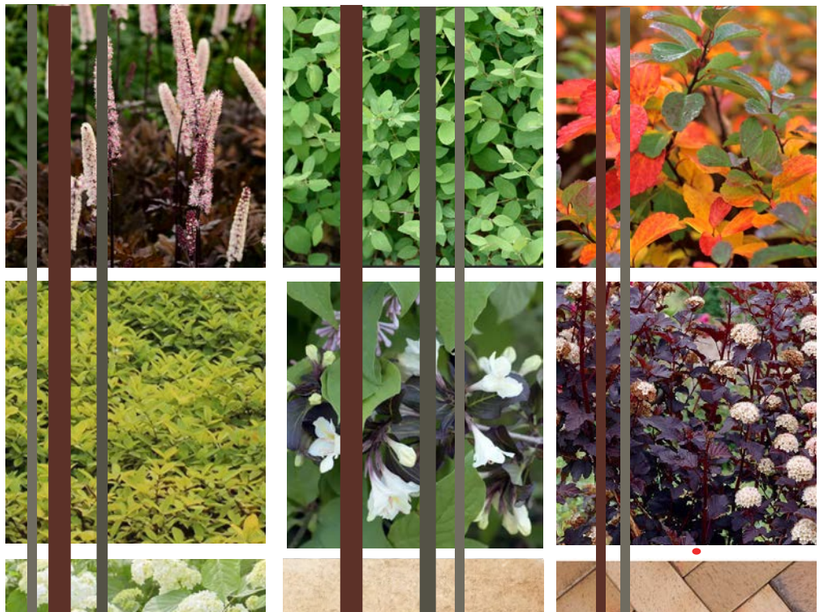

Tegelfriser och stålkulörer

Referensbild för ståldetaljer i RAL 8012

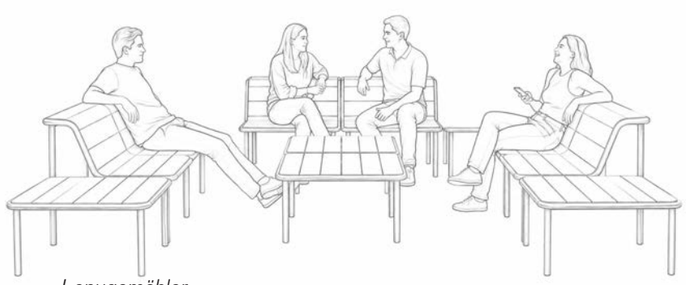
Växtmaterial, stålkulörer och markmaterial

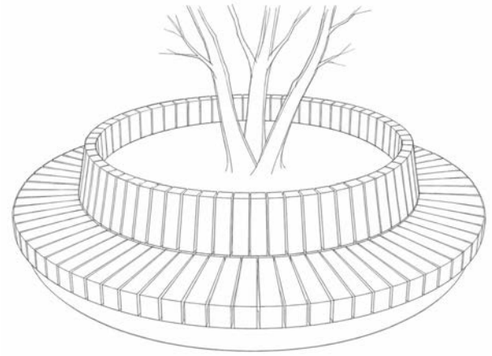
Befintliga husfasader

Möbler

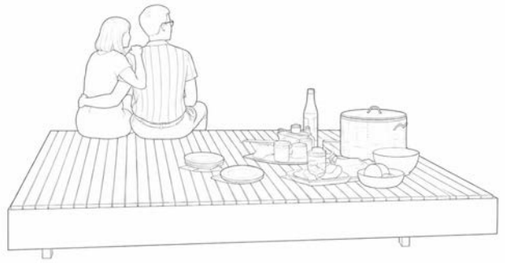
Möbler varierar i form för olika typer av sittande från informella sittytor till sittvänliga möbler för rörelsesvaga.

Lonugemöbler

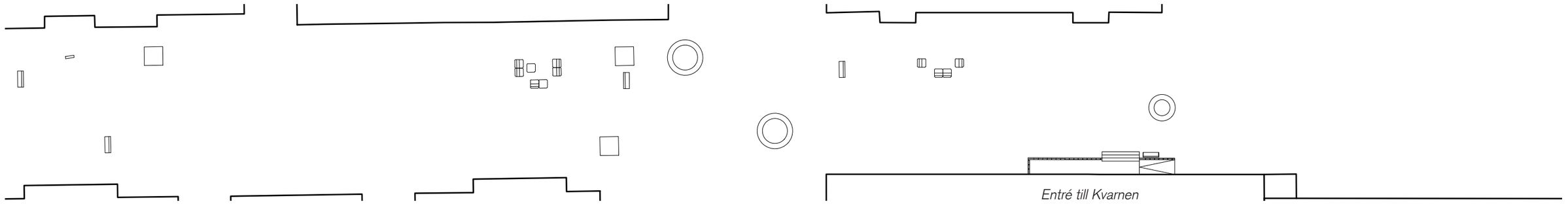
Rundbänk

Hängyta

Sittvänlig soffa

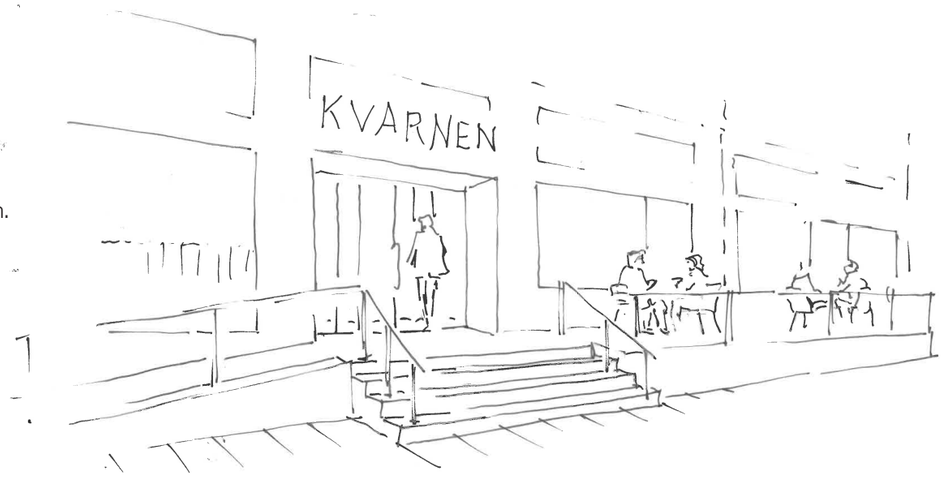
Sittmöbler på S:t Persgatan

Entré till Kvarnen

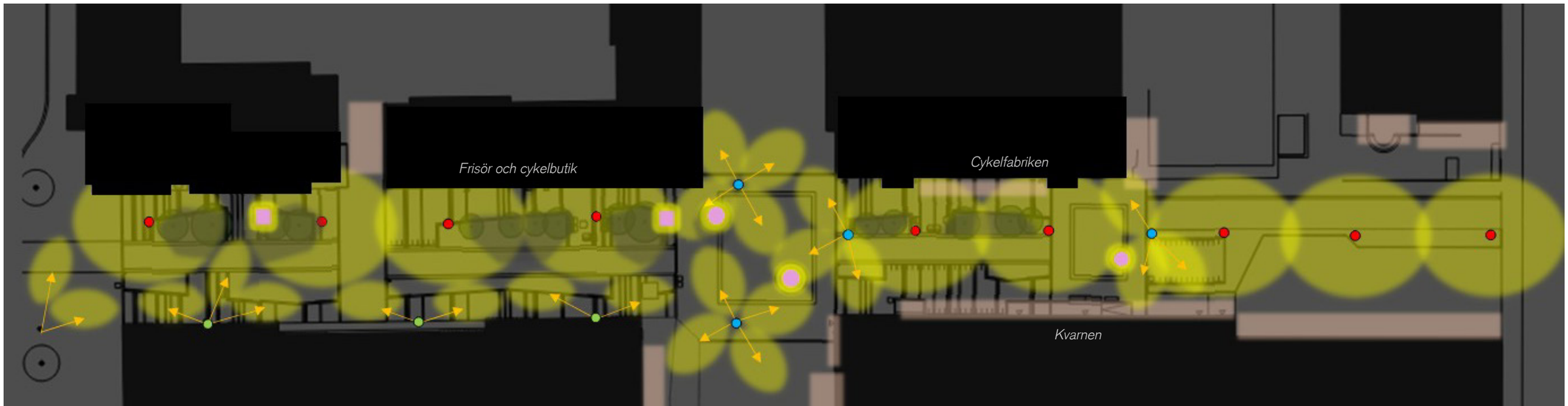
NORR

Entré Kvarnen

Kvarnens västra entré byggs om med nya material i samma stil som upprustningen i övrigt. Entréavsatsen vidgas för att även omfatta uteserveringen vid sidan om entrén. Uteserveringen kommer då på samma nivå som restaurangens invändiga golvnivå.

Ny entré till Kvarnen

Belysning

Belysningen utformas som en sammanhållen och trygg ljus miljö som följer stråket och förstärker dess gröna och urbana karaktär.

Längs hela sträckan ger 4 meter höga parkstolpar med rundstrålande optik ett mjukt jämnt allmänljus, integrerat i den norra gröna zonen.

Mellan Storgatan och Salagatan kompletteras ljuset med 7 meter höga strålkastarstolpar som riktas mot gångstråket på den södra sidan, medan fastigheternas belysning mellan Salagatan och Väderkvarnsgatan bidrar till en sammanhängande ljusbild.

Torgbildningen vid Salagatan får en tydligare rumslig gestaltning genom 8 meter höga strålkastarstolpar, som skapar ett välkomnande och orienterbart stadsrum.

Längs sträckan tillförs även ett subtilt effektljus i fem sittmöbler, där infällda ljuslister riktas mot marken och ger en varm detaljrikedom åt vistelsemiljöerna.

4m lyktstolpe, Philips Metronoimis LED fluid.

Strålkastare av modell Selux Olivo.

Xcen LED list under hängyta och rundbänk.

Träd

De befintliga oxlarna tas ned i samband med att ledningarna läggs om. De ersätts med nya träd i mindre omfattning. Nya träd planteras på den nordvästra sidan av cykelbanan, där marken kommer att vara fri från ledningar. Återplantering av träd kommer även att ske i andra delar av staden.

Gatan förses med träd av flera olika arter för att främja den biologiska mångfalden, skapa en robust växtsammansättning och bidra till en mer variationsrik gatumiljö.

Trädarter med glesa, ljusgenomsläppliga kronor väljs. Träden ska vara relativt smalkroniga och lämpade för ett halvskuggigt läge.

Arter

1. Flikbladig silverlönn
Acer saccharinum ‘Pyramidale’

2. Smalkronig flikbladig klibbal
Alnus glutinosa ‘Laciniata’

3. Avenbok
Carpinus betulus ’Frans Fontaine’

4. Bäralm
Celtic occidentalis

5. Manna-ask
Fraxinus ornus

6. Kineträd
Koelreuteria paniculata

7. Robinia
Robinia pseudoacacia ’Frisia’

8. Ullungrönn
Sorbus ulleungensis ’Legend’

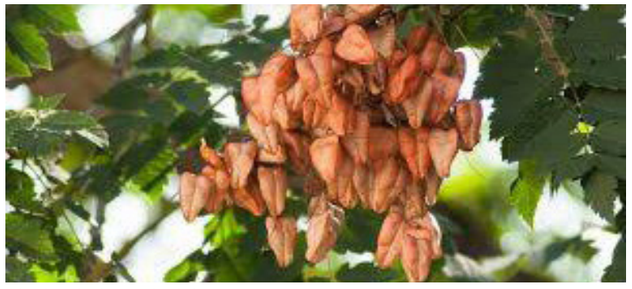

Celtic occidentalis

Carpinus betulus ’Frans Fontaine’

Koelreuteria paniculata

Robinia pseudoacacia ’Frisia’

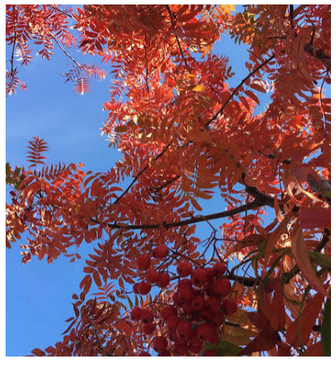
Alnus glutinosa ‘Laciniata’

Fraxinus ornus

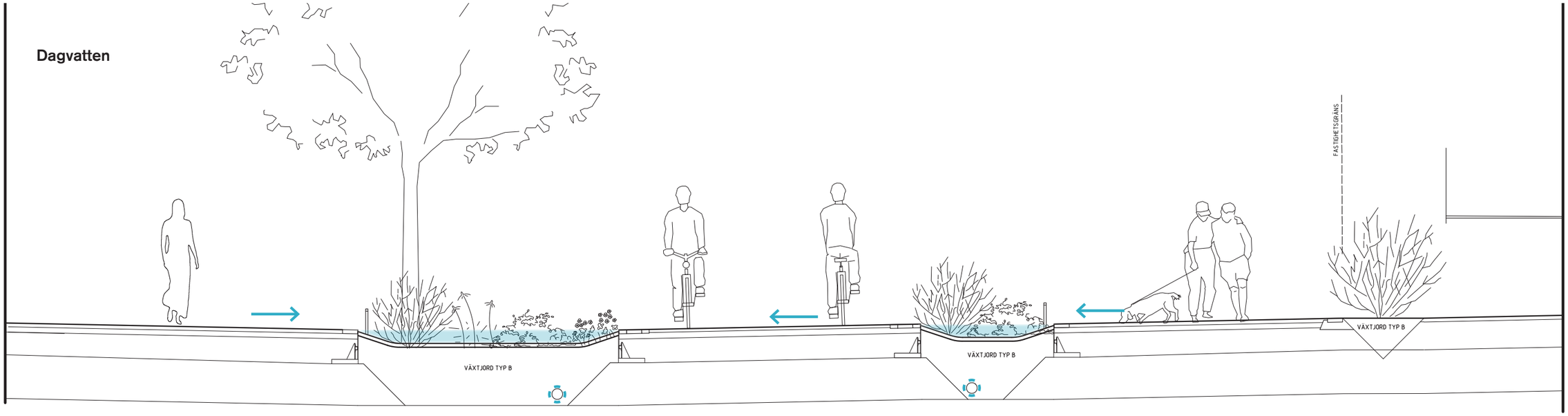

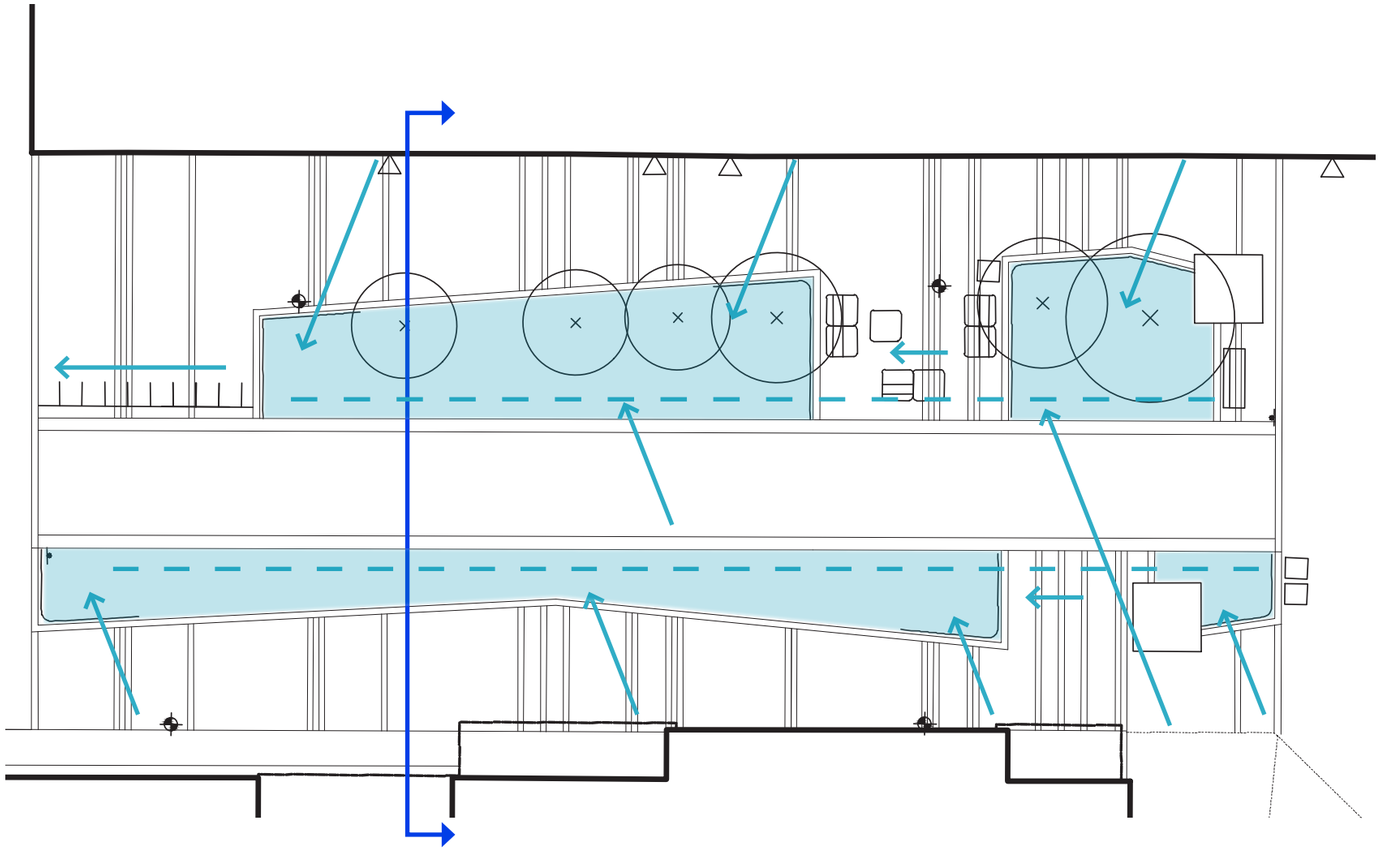
Acer saccharinum ‘Pyramidale’

Sorbus ulleungensis ’Legend’

Dagvatten

översilning

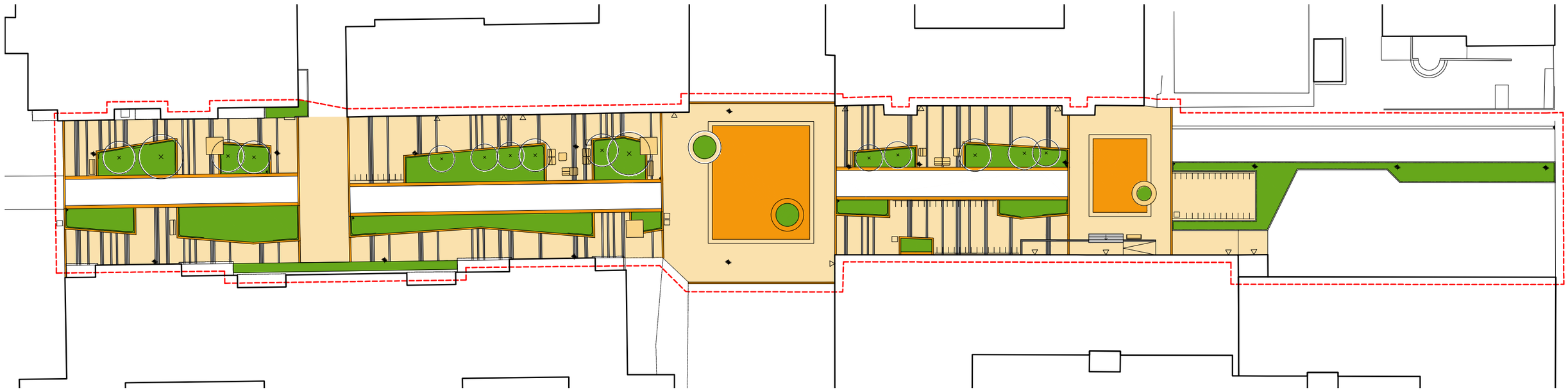
flödesriktning

dräneringsrör

Dagvattenhantering

Gatan höjdsätts så att dagvattnet leds till nedsänkta grönytor. Ovanför växtbäddarnas jordlager skapas utrymme för fördröjning av dagvattnet. Växtbäddarna förbinds med dräneringsledningar som jämnar ut vattenmättnaden mellan bäddarna. Den sammanlagda fördröjningskapaciteten ska motsvara 20 millimeter regn.

Kostnadsuppskattning

ARBETSOMRÅDESGRÄNS

ASFALT

BETONGPLATTOR

BETONGPLATTOR MÖRKA

MARKTEGEL

KANTSTÖD

PLANDERINGSBÄDD

SITTMÖBLER

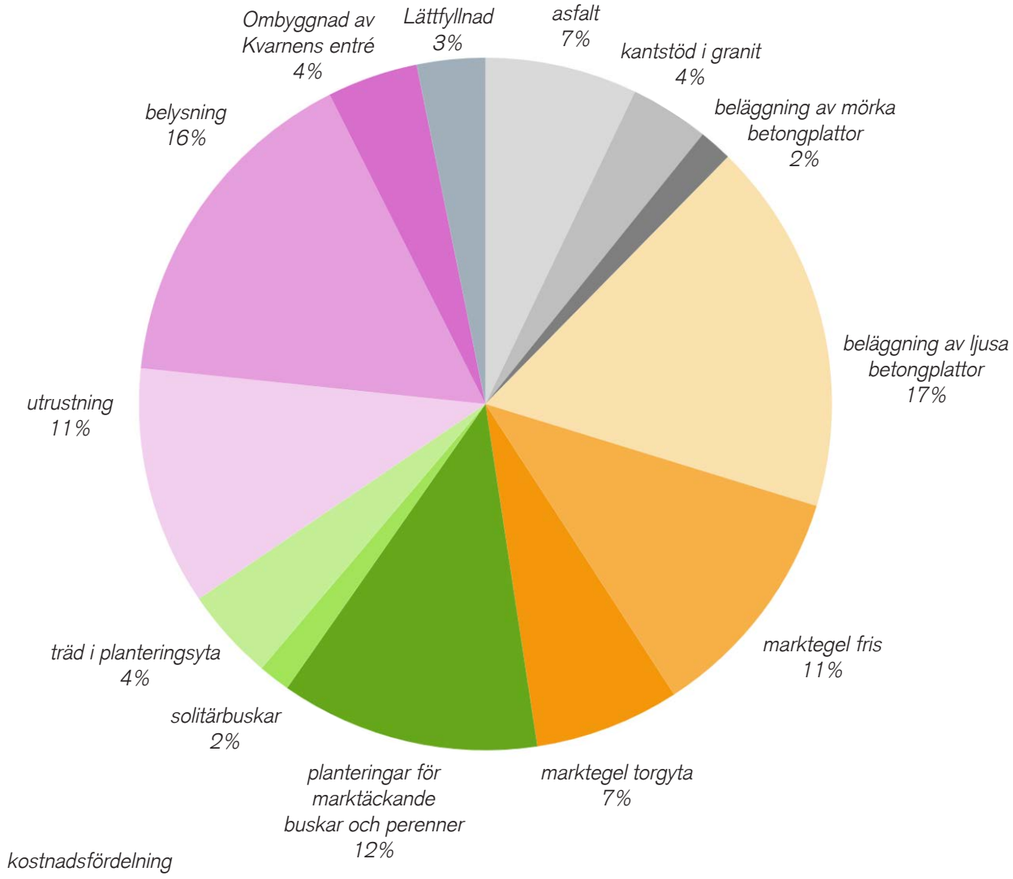
CYKELSTÄLL

Kalkyl

En kalkyl har upprättats och visar en anläggningskostnad motsvarande 9,5 miljoner kr för finplanering.

Ledningsomläggning medför att hela gatan schaktas upp inom arbetsområdet. kalkyl avser uppbyggnad av finplanering efter ledningsarbeten avslutats och en färdig terrassbotten finns för uppbyggnad av finplanering.

Figur till höger visar kostnadsfördelningen.

kostnadsfördelning

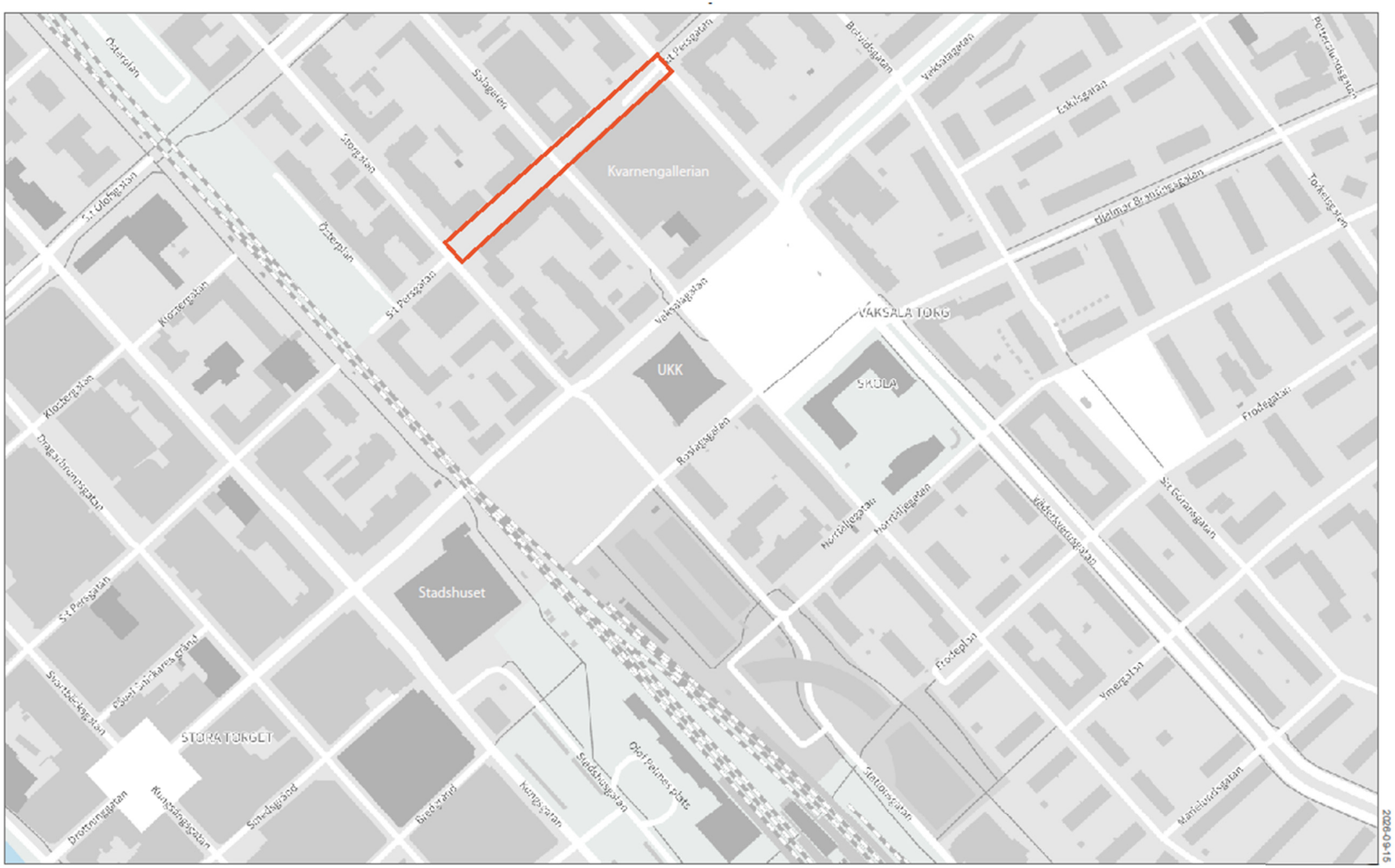
Utformning av S:t Persgatan

Nämndsammanträde

21 oktober 2026

Handläggare: Anna Nystedt

Orienteringskarta

Förslag till beslut

1. **att** fastställa utformningen av S:t Persgatan enligt ärendets bilaga 1.

Sammanfattning

S:t Persgatan är i huvudsak en gång- och cykelbana. Sträckan utgör ett viktigt cykelstråk och har entréer till Kvarnengallerian, bostäder och verksamheter samt flera uteserveringar.

S:t Persgatan är i behov av upprustning. Gatan upplevs idag som sliten, stökig och otrygg. Det finns behov av bättre belysning, tydligare platsbildningar och rörelsestråk samt en säkrare trafiksituation. Möbleringen, bland annat placeringen av cykelställ, behöver anpassas bättre till entréer och rörelsestråk.

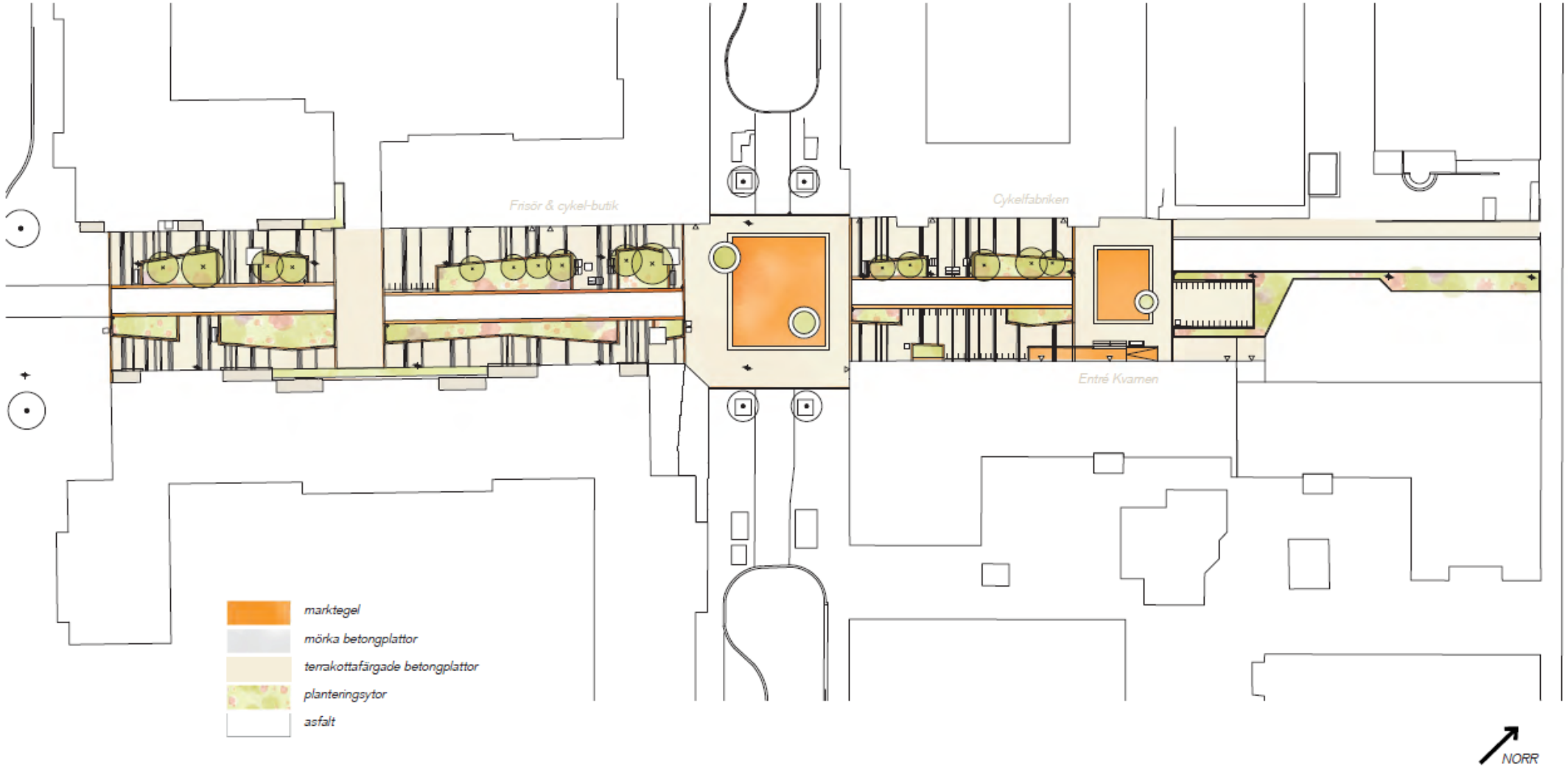
Idag finns en oxelallé längs S:t Persgatan. Träden bedöms vara i dåligt skick, locka till sig stora mängder fåglar och bidra till att gatan upplevs som mörk. I samband med ombyggnationen kommer även en omläggning av Uppsala vattens ledningar att ske då de är i behov av att förnyas. Ledningsarbetena innebär att de befintliga träden behöver tas ned och ersättas med nya.

S:t Persgatan ska omvandlas till ett tryggt och funktionellt rörelsestråk för gång och cykel samt möjliggöra för trivsamma uteserveringar och mötesplatser längst sträckan. Stråket ska rustas upp med bättre belysning, tydligare rörelsestråk och platsbildningar samt en för platsen bättre anpassad vegetation.

Detta ärende omfattar S:t Persgatan, sträckningen mellan Storgatan och Väderkvarnsgatan.

Uppsala kommun

Illustrationsplan

Uppsala kommun

Perspektiv

S:t Persgatan sedd från Alva Myrdals plats mot sydväst.

Ställningstaganden

- Idag finns en oxelallé längs S:t Persgatan. Träden bedöms vara i dåligt skick, locka till sig stora mängder fåglar och bidra till att gatan upplevs som mörk och otrygg. Träden ligger precis ovan Uppsala vattens befintliga ledningar. Vi har i projektet tillsammans med Uppsala vatten och med hjälp av kommunens trädspecialister bedömt att träden ska tas ned och ersättas med nya.

- Utifrån dialogen med medborgare och fastighetsägare i området samt analysen som gjorts på platsen bedöms det viktigt att på något vis markera och lyfta Alva Myrdals plats. I det här förslaget görs det till stor del med en avvikande markbeläggning. Den avvikande markbeläggningen syftar även till att uppmärksamma cyklister på att någonting händer och få dem att sänka hastigheten och öka uppmärksamheten. I detta förslag föreskrivs marktegel eller betongmarksten.

Förslag till beslut

1. **att** fastställa utformningen av S:t Persgatan enligt ärendets bilaga 1.

Uppsala kommun